

Aihe: HE 29/2025 vp, Lisähuomio
Lähetetty: 10.12.2025, 13.22.47
Mistä: Hakala Johanna (SM)<Johanna.Hakala@gov.fi>
Mihin: Hallintovaliokunta
Kopio: Helo Henri; Honkanen Kosti (PLM)

Arvoisa hallintovaliokunta

Liittyen HE 29/2025 vp käsittelyyn, alla olevien tarkennusehdotusten tarkoituksena on varmistaa, että säännösehdoituksissa olevat ilmoitukset ja tiedon luovutukset saadaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Yleisesti todetaan, että viranomaiset noudattavat myös julkisuuslakia.

Ehdotukset

1. Poliisilain 5 a luku, 44 § **uusi 6 momentti** (ja vastaava momentin lisäys sotilastiedustelulain 79 §:ään).

44 §

Rikosepäilystä ilmoittaminen ja rikostiedon luovuttaminen rikostorjuntaan

Suojelupoliisin on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava keskusrikospoliisille, jos tiedustelumenetelmän käytön avulla saadusta tiedosta ilmenee, että voidaan olettaa tehdyksi sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta. Suojelupoliisi saa luovuttaa tällaista rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain (805/2011) 2 luvun 1 §:ssä.

Suojelupoliisin on viipymättä ilmoitettava rikoksen estämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tiedustelumenetelmän avulla saadusta tiedosta ilmenee, että hankkeilla on sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta, ja rikos on vielä estettävissä. Suojelupoliisi saa luovuttaa tällaista rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle, joita ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli tai Puolustusvoimat.

Suojelupoliisi saa ilmoittaa tehdystä rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle, jos tiedon luovutuksella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys sellaisen rikoksen selvittämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain 2 luvun 1 §:ssä.

Suojelupoliisi saa ilmoittaa hankkeilla olevasta rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisen rikoksen estämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Toimivaltaisia viranomaisia ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli ja Puolustusvoimat.

Suojelupoliisi saa 1–4 momentissa säädetyn estämättä aina ilmoittaa tiedustelumenetelmän käytön avulla havaitusta jo tehdystä tai vielä estettävissä olevasta rikoksesta, jos kyse on jostakin seuraavasta rikoksesta:

- 1) tuottamuksellinen turvallisuussalaisuuden paljastaminen;
 - 2) maanpetoksellinen yhteydenpito;
 - 3) laiton sotilaallinen toiminta;
 - 4) matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten;
 - 5) terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen;
- sekä luovuttaa tietoa sellaisesta rikoksesta 3 ja 4 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille, jos tiedon luovuttamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettu ilmoitus ja tiedon luovutus saadaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Sotilastiedustelulaki (6 momentti)

79 §

Rikosepäilystä ilmoittaminen ja rikostiedon luovuttaminen rikostorjuntaan

Sotilastiedusteluviranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava keskusrikospoliisille, jos tiedustelumenetelmän käytön avulla saadusta tiedosta ilmenee, että voidaan olettaa tehdyksi sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta. Sotilastiedusteluviranomainen saa luovuttaa tässä momentissa tarkoitettua rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain (805/2011) 2 luvun 1 §:ssä.

Sotilastiedusteluviranomaisen on viipymättä ilmoitettava rikoksen estämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tiedustelumenetelmän avulla saadusta tiedosta ilmenee, että hankkeilla on sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta, ja rikos on vielä estettävissä. Sotilastiedusteluviranomainen saa luovuttaa tässä momentissa tarkoitettua rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle, joita ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli tai Puolustusvoimat.

Sotilastiedusteluviranomainen saa ilmoittaa tehdystä rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle, jos tiedon luovutuksella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys sellaisen

rikoksen selvittämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain 2 luvun 1 §:ssä.

Sotilastiedusteluviranomainen saa ilmoittaa hankkeilla olevasta rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisen rikoksen estämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Toimivaltaisista viranomaisista ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli ja Puolustusvoimat.

Sotilastiedusteluviranomainen saa 1–4 momentissa säädetyn estämättä aina ilmoittaa tiedustelumenetelmän käytön avulla havaitusta jo tehdystä tai vielä estettävissä olevasta rikoksesta, jos kyse on jostakin seuraavasta rikoksesta:

- 1) tuottamuksellinen turvallisuussalaisuuden paljastaminen;
 - 2) maanpetoksellinen yhteydenpito;
 - 3) laiton sotilaallinen toiminta;
 - 4) matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten;
 - 5) terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen;
- sekä luovuttaa tietoa sellaisesta rikoksesta 3 ja 4-1 ja 2 momentissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille, jos tiedon luovuttamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen estämiselle tai selvittämiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettu ilmoitus ja tiedon luovutus saadaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

2. Poliisilain 5 a luvun 44 a §:än ehdotetaan lisättäväksi ”salassapitosäännösten estämättä”. Vastaavat lisäykset ehdotetaan myös sotilastiedustelulain 80 §:n 1 ja 2 momenttiin.

44 a §

Tiedon luovuttaminen eräissä tapauksissa

Suojelupoliisi saa salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa 44 §:n 3–5 momentissa tarkoitettua rikoksesta ja luovuttaa sellaista rikosta koskevaa tietoa mainituissa momenteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille myös kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta ja muuksi luovutuksensaajan toiminnan suuntaamiseksi. Tällöin tietoa ei saa käyttää esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä säädettyssä tarkoituksessa eikä salaista tiedonhankintakeinoja, salaista pakkokeinoja tai muuta pakkokeinoja koskevan vaatimuksen tai päätöksen perusteena eikä näyttönä rikosasiassa.

Tiedustelumenetelmän käytön avulla saatua tietoa saa aina luovuttaa salassapitosäännösten estämättä syyttömyyttä tukevaksi selvitykseksi sekä hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi.

Sotilastiedustelulaki (lisäys ”salassapitosäännösten estämättä”)

80 §

Tiedon luovuttaminen eräissä tapauksissa

Sotilastiedusteluviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa tietoa 79 §:n 3–5 momentissa tarkoitettua rikoksesta ja luovuttaa sellaista rikosta koskevaa tietoa mainituissa momenteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille myös maanpuolustuksen tai kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta ja muuksi luovutuksensaajan toiminnan suuntaamiseksi. Tällöin tietoa ei saa käyttää esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä säädettyssä tarkoituksessa eikä salaista tiedonhankintakeinoja, salaista pakkokeinoja tai muuta pakkokeinoja koskevan vaatimuksen tai päätöksen perusteena eikä näyttönä rikosasiassa.

Tiedustelumenetelmän käytön avulla saatua tietoa saa aina luovuttaa salassapitosäännösten estämättä syyttömyyttä tukevaksi selvitykseksi sekä hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi.

Ystävällisin terveisin

Johanna Hakala
Hallitusneuvos
Sisäministeriö, Kansallisen turvallisuuden yksikkö
Puh. + 358 295 488 452
johanna.hakala@gov.fi

PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Käyntiosoite: Kirkkokatu 12, Helsinki
www.intermin.fi
@sisaministerio

